

ERIK A. FRANDSEN

i Horsens Kunstmuseums samlinger

HORSENS KUNSTMUSEUM
2019

Erik A. Frandsen

Erik August Frandsen blev født i Randers i 1957 og spillede en hovedrolle i det kunstneriske nybrud, der fandt sted i Danmark omkring 1981-83. I dag forbinder vi navnet Erik A. Frandsen med et af Danmarks mest anerkendte og mangefacetterede kunstneriske oeuvre. Hans værker findes på mange af landets museer, i det offentlige rum og i private samlinger. Ikke mindst har han spillet, og spiller fortsat, en væsentlig rolle i Horsens Kunstmuseums historie. Frandsen var blandt de første kunstnere, der udstillede på Horsens Kunstmuseum efter museets etablering som selvstændigt kunstmuseum; allerførst som led i gruppeudstillingen 'Ler-etuder II' i 1985 og dernæst med soloudstillingen 'Retrograd Amnesi/Ingen vej tilbage' i 1986. Siden er fulgt en række solo- og gruppeudstillinger. Med mere end 300 værker indtager Frandsen desuden en betydelig plads i Horsens Kunstmuseums samling, hvor vi kan følge hans kunstneriske udvikling fra debuten i de tidlige 1980'ere og helt frem til i dag.

Arles- mon amour – no pasaran 2, 2015

Scagliola. Diameter 250 cm

Gave 20/08-2018 fra Inge og Asker Larsens fond til støtte af almennyttige formål

Tegning, 1983
Bemalet spånplader. 122,0 x 125,0 cm
Gave 03/09-2001 fra kunstneren

I årene 1976-79 studerede Erik A. Frandsen keramik i Grækenland til skulptør i Carrara, Italien, og arbejdede med grafik i Frankrig. Da han i 1981 flyttede tilbage til Danmark, var han med til at grundlægge kunstnerfællesskabet 'Værkstedet Værst'. Som en del af 'De Unge Vilde' i starten af 1980'erne, var Frandsen med til at skubbe grænserne for kunstens formelle udtryk og materialemæssige brug med særligt fokus på maleriet. Han har som kunstner udforsket utallige medier gennem sin kunstneriske karriere, som er med til konstant at bryde grænserne for kunsten, i en uendelig søgen efter nye muligheder. Frandsens udforskning af forskellige kunstneriske medier spænder vidt fra maleri og fotografi til grafik, skulptur, installation, mosaikker, neonkunst og stålrelieffer. Kunstnerens brede mediebrug vidner om en trang til konstant at udforske nye muligheder, og det motivmæssige indhold fortæller en lignende historie. Det er derfor svært at indfange en kunstner som Frandsen, men samlingen på Horsens Kunstmuseum kan være med til at give et indblik i kunstnerens mangefacetterede univers.

Udstillingen 'Erik A. Frandsen i Horsens Kunstmuseums samlinger' kan opleves indtil den 25. august 2019. Yderligere information om alle Erik A. Frandsens værker i samlingen kan findes på Horsens Kunstmuseums hjemmeside: www.horsenskunstmuseum.dk

Værkstedet Værst

Dødens Pølse, 1983
Akryl på lagenlærred. 96,0 x 119,5 cm
Købt 22/04-2014

Et af de allertidligste værker af Erik A. Frandsen i Horsens Kunstmuseums samling er 'Dødens pølse' fra 1983. Værket er blevet til i en tid, hvor det at male, og ikke mindst det at male med stor hast og humoristisk provokation, var i veltren. En del af de kunstneriske manøvrer hos den tidlige Frandsen kan da også indlæses i en generel forståelse af 1980'erne som postmodernismens tidsalder.

Som en af ophavsmændene til Værkstedet Værst fik Frandsen afgørende betydning for De Unge Vilde. Værkstedet Værst drev med åbenlys inspiration fra 1960'ernes kunstscene en 'eksperimenterende kunstscole' i et delvist nedbrændt telager nær det nuværende Forum i København. Som atelierfællesskab, udstillingssted og eksperimental rugkasse udgjorde Værkstedet Værsts lokaler desuden et væsentligt alternativ til den 'unge vildskab', der udklækkedes på Det Kongelige Danske Kunstakademi i første halvdel af 80'erne.

Som udgangspunkt er Frandsen således en del af en kollektiv bevægelse men har vel at mærke fundet sine egne veje ud af den. Op gennem 80'erne, og stadig den dag i dag, fortsætter han med at udfordre vores forventninger til et kunstværk; til de temaer, et kunstværk kan tage op og sammenblende; og ikke mindst til de materialer og teknikker et kunstværk kan skabes i.

Blokadekunst

Erik A. Frandsens rolle som 'blokadekunstner' starter i Barcelona, hvor han boede i årene 1987-89. Her malede Frandsen oliemalerier men fandt så på at lime nogle kasser på lærrederne. Efter eget udsagn var han tilfældigt stødt på kasserne og havde efterfølgende set for sig - "jeg tror, det var i en drøm" - at kasserne skulle indgå i malerierne. Det var først, da værkerne blev udstillet, at en anmelder satte ord på kassernes betydning som blokering af vores syn. Ét af disse 'kassemalerier' er 'Imod Arkimedes'. På dets store røde lærred er påsat tre rødmaledede plastikbakker og en mængde snirklet ståltråd. Motivisk får vi ikke meget forærende: vi ser et maskelignende ansigt med perfekt buede øjenbryn og en bekymret eller forbavset mimik. Derudover et par ben, der forsvinder op bag én af de røde plastikbakker. Heller ikke titlen leder os på sporet af en større fortælling. Den er nemlig blot én af en stak titler, som blev tilsendt uafhængigt af malerierne til udstillingen 'Frandsen, bc', der fandt sted på Horsens Kunstmuseum i 1988. Efter ønske fra Frandsen blev titlerne fordelt tilfældigt af museumschef Claus Hagedorn-Olsen.

Imod Arkimedes, 1988
Olie, metal, plastbakker på lærred. 200,0 x 163,0 cm
Købt 19/03-1988

Grafiske eksperimenter

Erik A. Frandsens udforskning af grafikken begyndte allerede i starten af hans kunstneriske karriere, og står som en vigtig del af kunstnerens arbejde gennem årene. I 1970'erne tog Frandsen til Paris for at arbejde med grafikken, hvor han blandt andet arbejdede på Stanley William Hayters (1901 – 1988) grafiske værksted; et af de mest anerkendte grafiske værksteder i Europa, samt det ligeledes anerkendte litografiske værksted Clot, Bramsen & Georges.

1980'ernes ekspressive 'unge vilde' kunstnere anså processen bag kunstværket som en vigtig del af den kunstneriske produktion. Grafikken muliggør eksperimenterende processer, idet at slutproduktet ikke altid er til at forudse og ligeledes ikke kan redigeres, når det er trykt. Grafikken udfordrer også idéen om det ene originale kunstværk, da tryk ofte kan genanvendes af flere omgange, og dermed muliggør en form for masseproduktion af kunsten. For en eksperimenterende kunstner som Frandsen er grafikken derfor et oplagt medie at udforske. Ligesom med Frandsens brede udforskning af maleriet og dets grænser, arbejdede han indenfor grafikken med at afprøve alle muligheder og rykke til grænserne for, hvad man normalt forbinder med grafik. Hverken maleriet eller grafikken er adskilte praksisser i Frandsens kunstneriske arbejde; de påvirker hinanden hver især. Særligt grafikken holder en vigtig plads som en grundsten i Frandsens videre arbejde med maleriet.

Grundbilleder, 1988

Koldnålsraderinger, sukkerakvatinte. 319 x 985 mm

Gave 21/04-1989 fra Statens Museumsnævn

Fotografiet & intimiteten

Anette og Laika, 1998

Alkyd på aluminiumsplade/farvefotografi. 200,0 x 145,0/136,0 x 105,0 cm

Købt 27/03-1998

I slut 90'erne begynder Erik A. Frandsen at eksperimentere med fotografiet. Med fotografiet indfanger kunstneren forgængelige øjeblikke, der ved første øjekast måske virker ligegyldige. Men ved nærmere eftersyn bliver det straks tydeligt, at hver enkelt fotografi bærer præg af en særegen æstetik og komposition - en æstetik som ses som en tydelig tråd i Frandsens kunstneriske praksis.

Han begynder også at eksperimentere med at kopiere fotografierne i negativ, så mørkt bliver lyst og lyst bliver mørkt. Ombytningen af lys og mørke fortsætter, da Frandsen i 1998 påbegynder en serie værker, der er baseret på snapshots fra hans eget familieliv. Frandsen retter kameraet mod det nære, intime og familiære og derfor er det også ofte hans familie som portrætteres i fotografierne, når vi får lov at møde Annette og parrets datter Laika i hjemlige omgivelser. Hvor kunstneren i 80'erne arbejdede meget med det frie og ekspressive udtryk, præges 90'erne særligt af et fokus på det intime og det nære. Disse forbinder sig til virkeligheden, og derfor så man ofte det mere hverdagslige portrætteret i både fotografiet, maleriet og grafikken.

Blomstermotivet

Et gennemgående motiv i en stor del af Erik A. Frandsens kunst ses i hans blomsterbilleder. Blomstermotiverne står i forlængelse af kunstnerens udforskning af mere hjemlige og hverdagslige situationer samt motiver fra 1990'erne oeuvre. Et eksempel på Frandsens arbejde med blomstermotivet kan ses på Horsens Kunstmuseums overetage, hvor tre blomstermalerier hænger på en væg, som også er bemalet af Frandsen. Igen er der taget afsæt i fotografiske negativbilleder, og det velkendte fremstår underligt fremmed; dels på grund af den omvendte farveholdning, og dels på grund af den bemalede væg, der samler malerierne til en slags farvestærk totalinstallation i et ellers lyst og nøgternt rum. Også i forhold til det rent motiviske sker der et sammenstød mellem Frandsens værker og den tradition, de peger tilbage på. Frandsens blomster er nemlig ikke yndige arrangementer eller prangende stilleben, hvor eksotiske vækster slynger sig mellem kostbare genstande. I stedet har Frandsen malet almindeligt kendte blomsterarter og ukrudt i drikke- og sylteglas. Der er noget uprætentiøst over det motivmæssige valg af blomstermotiverne. De syner på afstand ofte af en form for motivisk harmoni og skønhed, men kigger man nærmere på billederne, fremtræder nogle meget utraditionelle blomster og planter såsom tidsler, mælkebøtter og bulmeurter i agurkeglas eller urinflasker.

Pinseliljer i agurkeglas, Tulipaner i syltetøjsglas, Mælkebøtte i drikkeglas, 2002
Alkyd på aluminium. Hver del 200,0 x 145,2 cm
Gave 30/08-2002 fra Ny Carlsbergfondet